

Christel Schaldemose
Dan Jørgensen
Karin Riis Jørgensen
Margrete Auken
Hanne Dahl
Søren Søndergaard
Niels Busk
Johannes Lebech

19. december 2008
CUD/SKO
Tlf.: 33 39 42 64
Fax: 33 39 41 50
sko@landbrug.dk

Vedr.: Nye regler om næringsdeklaration i forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fødevareinformation til forbrugerne KOM (2008) 40 endelig

Som bekendt drøftes EU-Kommissionens forslag om fødevareinformation til forbrugerne aktuelt i Europa-Parlamentet og i ministerrådet med henblik på at opnå nye fælles regler for mærkning af fødevarer. Der er i den forbindelse lagt op til nye regler for ernæringsoplysning, og den diskussion er vi særdeles optagede af ikke mindst set i lyset af den alarmerende udvikling i antallet af overvægtige og fede i EU.

EU-Kommissionen har med forslaget om fødevareinformation til forbrugerne valgt at introducere en ny type obligatoriske ernæringsoplysninger, baseret på såvel portionsstørrelser som på referenceindtag for anbefalet dagligt indtag, og på den måde lægger Kommissionen sig på linje med GDA (guideline daily amount) - en mærkningsordning introduceret af den europæiske drikke- og fødevareindustri. Den vej er Forbrugerrådet og Landbrugsrådet enige om er den forkerte vej at gå i bestræbelserne på at give forbrugerne mulighed for at træffe et sundt valg. Herhjemme har også Hjerteforeningen, Diabetesforeningen og Kræftens Bekæmpelse meldt sig på banen som særdeles kritiske over for denne nye - og i flere tilfælde - vildledende model for angivelse af ernæringsoplysninger.

Forbrugerrådet og Landbrugsrådet vil således med denne fælles henvendelse gøre opmærksom på, at GDA mærkningen **og** dermed EU-Kommissionens forslag til bestemmelser herom er endog særdeles problematisk og vi skal opfordre til, at I hjælper med at få GDA-mærkningen helt ud af Kommissionens forslag. GDA-mærkning er hverken i obligatorisk eller frivillig form en hensigtsmæssig måde at hjælpe forbrugerne til at træffe det sunde valg. Tværtimod er GDA-mærkningen så upræcis, at den i flere tilfælde vil kunne vildlede forbrugerne med hensyn til en fødevars ernæringsmæssige egenskaber.

For det første er der for mange tal - og vi tvivler på, at man kan have styr på dem alle i indkøbssituationen.

For det andet er referenceværdierne baseret på ”*europæiske kostanbefalinger for en voksen kvinde med et moderat fysisk aktivitetsniveau,*” da hun ifølge fødevarerindustrien ”*er mest repræsentativ for befolkningen som helhed*” og der synes på den baggrund ikke at være stor ernæringsmæssig anvisning eller hjælp at hente hverken for børn, ældre eller mænd. Vi mener, at det er vildledende at anvende GDA på produkter, der henvender sig til børn, fordi GDA er udregnet på basis af referenceværdier for voksne. Det betyder, at GDA er sat for lavt især i forhold til mindre børn.

For det tredje tager GDA-mærkningen portionsstørrelser om bord som et element i ernæringsvejledningen.

Vi mener, at det er problematisk at arbejde med standardportionsstørrelser, fordi portionsstørrelser varierer meget fra person til person og fra måltid til måltid. Desuden varierer portionsstørrelser meget mellem produkter inden for samme varegruppe, fx er der stor forskel på, hvor meget morgenmadsprodukter med et højt og et lavt sukkerindhold vejer. Det, der ligner den samme portion på tallerkenen, vil ifølge Fødevarerinstitutionen, DTU, veje omkring 50 % mere, hvis sukkerindholdet er højt. Portionsstørrelser har i øvrigt en tendens til at blive sat for lavt fra industriens side, fx angives en ½ liter sodavand som to portioner, selvom der er almindelig enighed om, at den typisk drikkes af én person. Det betyder, at GDA er sat for lavt, og forbrugeren risikerer at tro, at indholdet af fedt, sukker eller salt er lavere, end det reelt er.

Endelig udregnes GDA for sukker ud fra en referenceværdi for *totale* sukkerarter. Værdien har fødevarerindustrien selv fastsat og eksisterer ikke som officiel anbefaling. Totalt sukker indeholder både tilsat sukker og naturligt sukker fra fx frugt eller mælk. De officielle nordiske næringsstofanbefalinger indeholder ingen anbefaling for totale sukkerarter, fordi man ikke ønsker at sætte begrænsning på indtaget af fx frugt og mælk. Man har derimod anbefalinger for det maksimale indtag af *tilsat* sukker. De er det halve af den værdi, industrien anvender for totalt sukker i GDA-mærkningen. Vildledningen opstår på produkter, som primært indeholder tilsat sukker, fx slik, sodavand eller søde morgenmadsprodukter.

Når GDA for sukker udregnes, bliver indholdet af tilsat sukker sammenlignet med en værdi for totalt sukker og bliver dermed kun halvt så stor som, hvis den blev sammenlignet med de officielle – og altså mere korrekte – anbefalinger for tilsat sukker.

Vi finder det i den forbindelse dybt problematisk og vildledende, at mælk med GDA-mærkningen i realiteten kan fremstå som et ringere produkt end sodavand.

Der er samlet set derfor al mulig grund til at sætte sig imod EU-Kommissionens forslag om GDA-mærkning af fødevarer, og vi står til rådighed for evt. yderligere oplysninger i sagen, såfremt der er behov herfor.

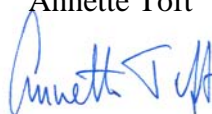
Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl

Direktør i Forbrugerrådet

Annette Toft

Direktør i Landbrugsrådet